

บทความวิชาการ Hot Issue

(พฤศจิกายน 2558)

ป่าไม้ : แหล่งกำเนิด และความสมดุลของชีวิต

สำนักวิชาการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ดาวน์โหลดเอกสารได้ที่ <http://www.parliament.go.th>

ป่าไม้ : แหล่งกำเนิดและความสมดุลของชีวิต

สิตาวีร์ ชีรวีรุฬห์

วิทยากรชำนาญการพิเศษ

กลุ่มงานบริการวิชาการ 3 สำนักวิชาการ

การเปลี่ยนแปลงไปของสภาพภูมิอากาศของโลกจากปรากฏการณ์ภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นอย่างรุนแรงทั่วโลก สภาพภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงไป ส่งผลต่อสภาพแวดล้อมตามมาคือ ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกรวมถึงประเทศไทยประสบปัญหาอุทกภัยเกิดน้ำท่วมอย่างรุนแรงมากกว่าครึ่งประเทศ มีดินถล่มทำให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินอย่างมากมายและวาทภัยที่รุนแรงมากขึ้น ผ่นไม่ตกตามฤดูกาล ในปัจจุบันจำนวนประชากรของสัตว์นานาชนิด และสิ่งมีชีวิตประเภทจุลินทรีย์ในประเทศไทยได้ลดลงอย่างต่อเนื่องทั้งหมดเกิดจากสาเหตุที่สำคัญที่สุดคือการถูกคุกคามจากมนุษย์โดยเฉพาะการตัดไม้ทำลายป่า

สภาพปัญหาของป่าไม้ไทย

จากรายงานข้อมูลสถิติเกี่ยวกับป่าไม้ของสำนักจัดการที่ดินป่าไม้ กรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระบุว่า พื้นที่ของประเทศไทยซึ่งมีอยู่ 513,115 ตารางกิโลเมตร หรือ 320.6 ล้านไร่ มีเทือกเขาที่สำคัญ 15 เทือกเขา มีลุ่มน้ำที่สำคัญ 25 ลุ่มน้ำ จากการสำรวจเมื่อ พ.ศ. 2516 ประเทศไทยมีเนื้อที่ป่า 138,566,875 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 43.21 ของพื้นที่ประเทศ แต่ระยะเวลา 11 ปีต่อมา (นับจาก พ.ศ. 2516) พื้นที่ป่าของไทยของลดลงเรื่อย ๆ ทุกปี โดยเมื่อ พ.ศ. 2541 เนื้อที่ป่าของไทยเหลือเพียง 81,076,250 ไร่ หรือร้อยละ 25.28 ของพื้นที่ทั้งประเทศ อย่างไรก็ตาม ตั้งแต่ พ.ศ. 2541 เป็นต้นมา พื้นที่ป่าของไทยมีจำนวนพื้นที่ทั้งเพิ่มขึ้นและลดลงสลับกันไปเป็นช่วง ๆ กระทั่งจากการสำรวจเมื่อ พ.ศ. 2551 พบว่าเนื้อที่ป่าของประเทศไทยมีทั้งสิ้น 107,241,031.25 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 33.44 ของพื้นที่ประเทศ ซึ่งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ได้กำหนดเป้าหมายในการเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ให้ได้ร้อยละ 40 ของพื้นที่ประเทศแต่จากการสำรวจของกรมป่าไม้กับคณะวนศาสตร์ ได้สำรวจพื้นที่ป่าไม้ของประเทศไทยล่าสุด พบว่าพื้นที่ป่าไม้ของประเทศไทยใน พ.ศ. 2556 พื้นที่ป่าไม้เหลืออยู่เพียง 102,119, 537.50 ไร่ หรือร้อยละ 31.57 ของพื้นที่ประเทศ ส่วนสถิติล่าสุด พ.ศ. 2557 พื้นที่ป่าไม้เพิ่มขึ้นเล็กน้อยเป็น 102,285,400 ไร่ หรือร้อยละ 31.62 ของพื้นที่ประเทศ แบ่งเป็นภาคเหนือเหลือเนื้อที่ป่าไม้ 56,537,481.25 ไร่ รองลงมาคือ พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คงเหลือ 15,748,931.25 ไร่ (สำนักจัดการที่ดิน กรมป่าไม้, 2558)

ทั้งนี้ ปัญหาป่าไม้เป็นปัญหาที่สำคัญปัญหาหนึ่งในปัญหาทรัพยากรธรรมชาติในขณะนี้แม้ว่าในช่วงหลายปีที่ผ่านมาพื้นที่ป่าของไทยจะมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น แต่จากสถิติการบุกรุกพื้นที่ป่า จากกรมป่าไม้ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2552-2555 เฉลี่ย 38,602.3 ไร่ต่อปี และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชระหว่าง พ.ศ. 2550-2554 เฉลี่ย 19,348.4 ไร่ต่อปี ซึ่งมีปัจจัยมาจากหลายสาเหตุ ทั้งทางตรงและทางอ้อม อาทิ การบุกรุกของนายทุนเพื่อทำโรงแรม รีสอร์ท การขยายพื้นที่เกษตรกรรม การขาดที่ดินทำกิน ความยากจน การเพิ่มขึ้น

ของประชากร นโยบายของรัฐ อีกทั้งการลักลอบตัดไม้เพื่อนำมาขายซึ่งยังมีอย่างต่อเนื่องดังที่ปรากฏเป็นข่าว (ศูนย์สารสนเทศยุทธศาสตร์ภาครัฐ สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2553, น. 2) รวมทั้งข้อมูลสถิติการบุกรุกพื้นที่ป่าของสำนักป้องกันรักษาป่าและควบคุมไฟป่า กรมป่าไม้ ในช่วง 2 ปีกลับพุ่งสูงขึ้นสวนทาง โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 (1 ตุลาคม พ.ศ. 2554-31 กันยายน พ.ศ. 2555) มีพื้นที่ป่าถูกบุกรุก จำนวน 43,455 ไร่ 1 งาน 85 ตารางวา ต่อมาในปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 (1 ตุลาคม พ.ศ. 2555-31 กันยายน พ.ศ. 2556) มีพื้นที่ป่าถูกบุกรุก 49,690 ไร่ 3 งาน 51 ตารางวา เพิ่มขึ้น 6,235 ไร่ และล่าสุดในปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 (1 ตุลาคม พ.ศ. 2556-31 มีนาคม พ.ศ. 2557) เพียง 6 เดือนแรก ข้อมูลสถิติจากกรมป่าไม้ระบุว่าพื้นที่ป่าถูกบุกรุกไปแล้ว 13,474 ไร่ 1 งาน 37 ตารางวา ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 ภาคที่มีคดีบุกรุกพื้นที่ป่ามากที่สุด คือ ภาคเหนือ มี 1,116 คดี พื้นที่ป่าถูกบุกรุก 20,636 ไร่ รองลงมา คือ ภาคใต้ จำนวน 642 คดี เนื้อที่ป่าถูกบุกรุก 9,310 ไร่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 512 คดี 8,452 ไร่ และภาคกลาง 472 คดี 11,290 ไร่ และหากพิจารณาเป็นรายจังหวัดจะพบว่า จังหวัดที่มีการบุกรุกพื้นที่ป่ามากที่สุด 10 อันดับแรก ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี 7,310 ไร่ ลำปาง 4,025 ไร่ ตาก 3,808 ไร่ เชียงใหม่ 3,616 ไร่ กระบี่ 3,554 ไร่ เลย 2,049 ไร่ กำแพงเพชร 1,781 ไร่ เชียงราย 1,747 ไร่ ยะลา 1,379 ไร่ และพิษณุโลก 1,112 ไร่ (เปิดปม รุกป่า 1: ป่าไม้วิกฤติ-เหนือแชมป์บุกรุกคดีลักลอบตัดไม้พะยุงพุ่ง, 2557, น. 9 และ 12)

นอกจากนี้ กรมป่าไม้ยังได้ร่วมกับคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) หรือจีสด้า กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีร่วมแปลภาพถ่ายดาวเทียมเพิ่มเติมหลังจากสำรวจครั้งล่าสุดระหว่าง พ.ศ. 2551-2556 โดยใน พ.ศ. 2551 พบพื้นที่ป่าทั่วประเทศมี 107 ล้านไร่ ไม่รวมสวนยางและสวนผลไม้ แต่ใน พ.ศ. 2556-2557 พบว่าพื้นที่ป่าเหลือเพียง 102 ล้านไร่ หมายความว่าภายใน 5 ปี ป่าไม้หายไป 5 ล้านไร่ หรือเฉลี่ยปีละ 1 ล้านไร่โดยส่วนใหญ่มีลักษณะการตัดไม้ทำลายป่าเพื่อต้องการพื้นที่เพื่อการเกษตรเป็นหลัก เพราะปัจจุบันไม้ใหญ่หรือไม้ซุงมีเหลืออยู่น้อยมาก สำหรับไม้ที่นำเป็นหวงมากในประเทศไทย คือ ไม้พะยุงที่พบว่ามีคดียุติขึ้นสูงมาก มีการจับกุมและลักลอบตัดทุกวัน โดยเฉพาะในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีการจับกุมมากที่สุด และจากสถิติคดีไม้พะยุงของศูนย์ป้องกันปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2556 ถึง 31 มีนาคม พ.ศ. 2557 มีจำนวนคดีทั้งหมด 1,462 คดี แบ่งเป็นคดีรายใหญ่ 36 ราย คดีรายย่อย 1,426 ราย ของกลางเป็นไม้ท่อน 7,538 ลูกบาศก์เมตร ไม้แปรรูป 4,505 ลูกบาศก์เมตร มูลค่ารวม 528 ล้านบาท ขณะที่สถิติคดีไม้พะยุงระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2555 ถึง 31 มีนาคม พ.ศ. 2556 มีจำนวนคดีทั้งหมด 801 คดี แบ่งเป็นคดีรายใหญ่ 30 ราย คดีรายย่อย 771 ราย ของกลางเป็นไม้ท่อน 3,719 ลูกบาศก์เมตร ไม้แปรรูป 2,161 ลูกบาศก์เมตร มูลค่ารวม 198 ล้านบาท จากสถิติดังกล่าวพบว่า คดีไม้พะยุงกลับเพิ่มขึ้นถึง 661 คดี คิดเป็นร้อยละ 82.52 โดยแบ่งเป็นคดีรายใหญ่เพิ่มขึ้น 6 คดี คิดเป็นร้อยละ 20 และคดีรายย่อยเพิ่มขึ้น 655 คดี คิดเป็นร้อยละ 84.95 สำหรับพื้นที่ที่มีการกระทำผิดมาก ได้แก่ พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง (ตำรวจภูธรภาค 3) มี 131 คดี เพิ่มขึ้น 53 คดี คิดเป็นร้อยละ 69.74 และภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน (ตำรวจภูธรภาค 4) มี 742 คดี เพิ่มขึ้น 402 คดี คิดเป็นร้อยละ 122.94 นอกจากนี้พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่พบการลักลอบตัดไม้พะยุงรุนแรงแล้ว ภาคเหนือยังมีปัญหาลักลอบ

ตัดไม้รุนแรงเช่นกัน แต่เป็นไม้สักในเขตป่าลุ่มแม่น้ำสาละวิน นอกจากนี้ยังมีการลักลอบตัดไม้ชิงชันมาจำหน่ายมากขึ้นด้วย ดังจะเห็นได้จากการจับกุมไม้ชิงชันเมื่อวันที่ 4 เมษายน พ.ศ. 2557 ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธรเวียงชัย จังหวัดเชียงราย ได้ไม้ของกลาง 715 ท่อน มูลค่ากว่า 10 ล้านบาท และเมื่อวันที่ 9 เมษายน พ.ศ. 2557 มีการจับกุมร่วมกับศุลกากรท่าเรือ แหลมฉบัง ยึดไม้พะยุงและไม้ชิงชันที่เตรียมส่งไปประเทศจีนได้ 12 ตู้คอนเทนเนอร์ มูลค่ากว่า 60 ล้านบาท (ใบสั่งโค่นชิงชันแทนพะยุงส่งออก 5 จว. รีมโงง, 2557) ปัญหาการตัดไม้พะยุงกลายเป็นปัญหาระดับนานาชาติ เนื่องจากการลักลอบตัดไม้นั้นเป็นขบวนการขนาดใหญ่โดยเฉพาะขณะนี้ มีใบสั่งซื้อไม้พะยุงจากประเทศจีนและเวียดนามเป็นจำนวนมาก ซึ่งใน พ.ศ. 2557 สถานการณ์มีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น ระยะเวลา 5 เดือน เมื่อเทียบกับ พ.ศ. 2556 สามารถจับกุมผู้ต้องหา และจับไม้พะยุงของกลางได้ เกือบเท่ากับปริมาณที่จับกุมได้ใน พ.ศ. 2556 ตลอดทั้งปี (ผู้จัดการออนไลน์, 2557) ซึ่งบางพื้นที่มีกองกำลังจากต่างชาติลักลอบเข้ามาให้ความคุ้มกันขบวนการลักลอบตัดไม้ดังกล่าวอีกด้วย (ทส. บูรณาการความร่วมมือคุ้มครองไม้พะยุงในผืนป่ามรดกโลกดงพญาเย็น-เขาใหญ่, ม.ป.ป.)

ส่วนสถิติคดีเกี่ยวกับการป่าไม้ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พบว่า ปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 มีการดำเนินคดีบุกรุกพื้นที่ป่าอนุรักษ์ จำนวน 2,734 คดี มีตัวผู้ต้องหา จำนวน 471 คดี ไม่มีตัวผู้ต้องหา จำนวน 2,263 คดี พื้นที่ป่าถูกบุกรุกเนื้อที่ 26,332 ไร่ คิดเป็นค่าเสียหายของรัฐ 1,805,475,840 บาท ปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 มีการดำเนินคดีบุกรุกพื้นที่ป่าอนุรักษ์ จำนวน 1,900 คดี มีตัวผู้ต้องหา จำนวน 431 คดี ไม่มีตัวผู้ต้องหา จำนวน 1,469 คดี พื้นที่ป่าถูกบุกรุก เนื้อที่ 19,108 ไร่ คิดเป็นค่าเสียหายของรัฐ 1,547,770,367 บาท และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 มีการดำเนินคดีบุกรุกพื้นที่ป่าอนุรักษ์ จำนวน 2,459 คดี มีตัวผู้ต้องหา จำนวน 348 คดี ไม่มีตัวผู้ต้องหา จำนวน 2,111 คดี พื้นที่ป่าถูกบุกรุก เนื้อที่ 20,732 ไร่ คิดเป็นค่าเสียหายของรัฐ 1,376,877,927 บาท (กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช, 2558)

แนวทางแก้ไขปัญหา

จากสภาพปัญหาของป่าไม้ดังกล่าว คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) มีนโยบายปรับปรุงระบบการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ เพื่อลดการบุกรุกทำลายทรัพยากรและฟื้นฟูสภาพแวดล้อมที่มีความเสื่อมโทรม เพื่อเป็นการสนับสนุนแนวนโยบายดังกล่าว คณะผู้บริหารสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย ผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการ และผู้นำภาคประชาชน จึงร่วมเสวนาระดมความคิดเห็น เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2557 ณ ห้องประชุม สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย เพื่อเสนอประเด็นการปฏิรูปการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยได้มีความคิดเห็นร่วมกันดังนี้ (ข้อเสนอการปฏิรูปการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2557)

1) หยุดยั้งการคอร์รัปชันที่มาจากการเมืองและข้าราชการทั้งในส่วนกลางและท้องถิ่น หยุดแทรกแซงการตัดสินใจระดับองค์กร รวมถึงการแต่งตั้งโยกย้ายเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ (ที่ดินป่าไม้) และการจัดการมลพิษ (ขยะ และน้ำเสีย)

2) เร่งปฏิรูปโครงสร้างและองค์กรในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้มีภารกิจที่ชัดเจน ลดความซ้ำซ้อนและให้เกิดความเป็นเอกภาพ พร้อมเร่งทบทวนองค์ประกอบและบทบาทของ

คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ รื้อฟื้นคณะกรรมการป่าไม้แห่งชาติ และจัดตั้งสถาบันวิจัยและพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ

3) ต้องรักษาพื้นที่ป่าไม้ซึ่งเหลืออยู่ 102 ล้านไร่ ให้คงไว้ โดยห้ามใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้อย่างเด็ดขาด ทั้งโครงการของภาครัฐและภาคเอกชน และให้บังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดเพื่อลดการบุกรุกทำลายป่าหรือเข้าใช้ประโยชน์ที่ผิดกฎหมาย

4) เร่งรัดให้มีการกำหนดแนวเขตพื้นที่ป่าไม้และจัดทำฐานข้อมูลให้เป็นระบบเดียวกัน รวมทั้งให้หน่วยงานที่รับผิดชอบสำรวจที่ดินป่าสงวนแห่งชาติ ที่ดินในเขตปฏิรูปเพื่อการเกษตรกรรม (สปก.) และที่ดินสค. 1 ให้ชัดเจน หากเปลี่ยนการถือครองหรือใช้ประโยชน์ผิดเงื่อนไขหรือไม่ได้ใช้ประโยชน์จะต้องคืนพื้นที่ให้หน่วยงานกรมป่าไม้ดูแลรักษาต่อไป

5) ให้มีและบังคับใช้มาตรการทางเศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อม อันประกอบด้วย ภาษีที่ดิน ภาษีสิ่งแวดล้อม การเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ การตั้งกองทุนคาร์บอนเพื่อจูงใจการดูแลรักษาป่า นอกจากนี้ ให้การประสานครหลวงและการประสานภูมิภาคเก็บค่าธรรมเนียมบำบัดน้ำเสียรวมกับค่าน้ำประปา (สำหรับกลุ่มผู้ใช้น้ำประปาปริมาณมาก) รวมทั้งให้จัดสรรงบประมาณประจำปีของแต่ละจังหวัดตามสัดส่วนภาษีที่จังหวัดเก็บได้เพื่อใช้ในการป้องกันปัญหามลพิษและการลดลงของทรัพยากรที่เกิดจากการพัฒนาในจังหวัด

6) ปฏิรูปกฎหมายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะเรื่องป่าไม้ น้ำ และทรัพยากรชายฝั่งทะเล กฎหมายด้านผังเมือง และกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา ให้มีทิศทางเดียวกัน รวมทั้งปฏิรูปด้านสิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร กระบวนการจัดทำรายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ (EHIA) และการติดตามผลการดำเนินของโครงการต่างๆ โดยรัฐธรรมนูญใหม่ควรกำหนดระยะเวลาการออกกฎหมายดังกล่าวให้ชัดเจน

ทั้งนี้ ให้มีการจัดตั้ง “คณะกรรมการปฏิรูปการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม” เพื่อให้เกิดการปฏิรูปการจัดการสิ่งแวดล้อมทั้งระบบและจัดสรรทรัพยากรอย่างเป็นธรรม อันเป็นกุญแจสำคัญในการลดความเหลื่อมล้ำ สู่ความปรองดองและความมั่นคงของชาติ

บทสรุปและข้อเสนอแนะของผู้ศึกษา

ในช่วงระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมาประเทศไทยเกิดภัยธรรมชาติที่รุนแรงหลายครั้ง ดินและโคลนถล่มในหลายจังหวัด น้ำท่วมอย่างรุนแรงในหลายพื้นที่ ส่งผลให้เกิดความเสียหายอย่างรุนแรงต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน หน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานภาคเอกชน การขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภคและน้ำเพื่อการเกษตร การเกิดภาวะฝนแล้งอย่างต่อเนื่องยาวนาน การสูญเสียแผ่นดินที่จะทำการเพาะปลูก การสูญเสียพันธุ์สัตว์ป่าและพืชพันธุ์อื่น ๆ เกิดผลกระทบต่อการเสียสมดุลในธรรมชาติ ทำให้เกิดดินฟ้าอากาศแปรปรวนเกิดความแห้งแล้ง เกิดมลพิษทางอากาศ ปัญหาเหล่านี้ล้วนเกิดจากป่าไม้ในโลกลดจำนวนลงจากการทำลายของมนุษย์ เพราะป่าไม้มีหน้าที่ที่ธรรมชาติได้สร้างสรรค์ไว้ คือ 1) หน้าที่ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้กับทุกประเทศบนโลกนี้ เช่น ช่วยให้มีฝนตก เป็นบ่อเกิดของแหล่งน้ำ ก่อให้เกิดระบบหมุนเวียนของออกซิเจน

ในอากาศ ช่วยป้องกันการพังทลายของดิน ป้องกันลม ฯลฯ 2) หน้าที่ทางเศรษฐกิจ เช่น เป็นแหล่งวัตถุดิบ ในการก่อสร้าง แหล่งอาหาร แหล่งพลังงาน แหล่งวัตถุดิบทางอุตสาหกรรม แหล่งสมุนไพร ดังนั้น

1. รัฐบาลต้องเปลี่ยนแปลงอุดมการณ์พื้นฐานของรัฐที่สำคัญเกี่ยวกับกิจกรรมและนโยบายด้าน โครงสร้างทางเศรษฐกิจ เทคโนโลยีคือ การคำนึงถึงคุณค่าของมาตรฐานคุณภาพชีวิตของคนในสังคม

2. รัฐมีหน้าที่โดยตรงและโดยทางอ้อมที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมเท่าที่จำเป็น โดยเฉพาะป่าไม้ที่นับได้ว่าเป็นที่พักอาศัยของสิ่งมีชีวิตทั้งมวลและเป็นลมหายใจของความหลากหลาย ทางชีวภาพอันเป็นความสุขของชีวิตมนุษย์

3. ควรมีการสนับสนุน ผลักดันกฎหมาย หรือมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ป่าไม้และการใช้ ประโยชน์จากป่าไม้เป็นการเฉพาะ

4. ควรนำผลการศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบสิ่งแวดล้อมมาเป็นปัจจัยหลักในการอนุมัติโครงการเกี่ยวกับการ พัฒนาด้านอุตสาหกรรม

5. ควรมีนโยบายในการเพิ่มพื้นที่ป่าชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม เช่น การกำหนดสัดส่วนพื้นที่ป่าและพื้นที่ อยู่อาศัย เพื่อให้เกิดความสมดุลในการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพ

บรรณานุกรม

กรมป่าไม้เผยไทยเหลือพื้นที่ป่า 102 ล้านไร่. สืบค้น 13 สิงหาคม 2557 จาก

<http://www.dailynews.co.th/Content/politics/220142E0%...>

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช. (2555). รายงานข้อมูลสถิติ 2555. สืบค้น 13 สิงหาคม 2557 จาก

<http://www.dnp.go.th/statistics/2555/stat2555.asp>

_____. (2558) แผนปฏิบัติการพื้นที่เป้าหมายป้องกันและปราบปรามการ

ลักลอบบุกรุกป่า (Area of Operation) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558. สืบค้น 2 พฤศจิกายน

2558 จาก <http://www.dnp.go.th/statistics/2555/stat2555.asp>

กระแสนวัตกรรม. (ฉบับที่ 2598). สืบค้น 16 มีนาคม 2558 จาก

<http://marketeer.co.th/2015/03/kresearch-farmer/>

การศึกษาข้อมูลพื้นฐานชุดที่ 5 ประเทศไทย : บทสรุปย่อของการบังคับใช้กฎหมายป่าไม้ ระบบการ

จัดการและการค้าไม้ (FLEGT). (2554). สืบค้น 1 กันยายน 2557 จาก

[http://www.euflegt.efi.int/documents/10180/23306/Baseline+Study%2C%20Thailand+-](http://www.euflegt.efi.int/documents/10180/23306/Baseline+Study%2C%20Thailand+-+Overview+of+Forest+Law+Enforcement%2C%20Governance+and+Trade+%28)

[+Overview+of+Forest+Law+Enforcement%2C%20Governance+and+Trade+%28](http://www.euflegt.efi.int/documents/10180/23306/Baseline+Study%2C%20Thailand+-+Overview+of+Forest+Law+Enforcement%2C%20Governance+and+Trade+%28)

[Thai+Translation%29/4b6e2fe1-7848-4623-9559-1abd313f002b.](http://www.euflegt.efi.int/documents/10180/23306/Baseline+Study%2C%20Thailand+-+Overview+of+Forest+Law+Enforcement%2C%20Governance+and+Trade+%28)

กลุ่มงานคณะกรรมการการที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักกรรมการที่ดิน 3 สำนักงาน

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2556). สรุปผลการดำเนินงานคณะกรรมการการที่ดิน

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 24. กรุงเทพฯ : มปท..

กลุ่มงานติดตามประเมินสถานการณ์ สำนักติดตามประเมินผลสิ่งแวดล้อม สำนักงานนโยบายและแผน

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2556). รายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2555.

กรุงเทพฯ : บริษัท เท็กซ์ แอนด์ เจอร์นัล พับลิเคชั่น จำกัด.

ข้อเสนอการปฏิรูปการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2557). สืบค้น 13 สิงหาคม 2557 จาก

<http://www.tei.or.th/news/140620-Envi-natural-management-reform-proposal.pdf>

คณะผู้จัดทำแผนแม่บท “การพิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของชาติ”. (2557). การพิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้.

กรุงเทพฯ : กองสนับสนุนวิทยาลัยการทัพบก.

คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.). (2557). ข้อเสนอการปฏิรูปการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อม. สืบค้น 13 สิงหาคม 2557 จาก [http://www.tei.or.th/news/140620-Envi-natural-](http://www.tei.or.th/news/140620-Envi-natural-management-reform-proposal.pdf)

[management-reform-proposal.pdf](http://www.tei.or.th/news/140620-Envi-natural-management-reform-proposal.pdf)

จุมพล วิเชียรศิลป์. (2556). ปัญหาภูมิศาสตร์ประเทศไทย. สืบค้น 13 สิงหาคม 2557 จาก

http://www.gi.bru.ac.th/gis/dr/dr_show1.php?id=18

ชุลีพร บุตรโคตร. (27 มิถุนายน 2557). 'ดร.เสรี'ชี้ไทยต้องรับมือภัยพิบัติอีกเยอะ โลกร้อนทำ 'น้ำแล้ง-น้ำท่วม-

แผ่นดินไหว'. สืบค้น 21 สิงหาคม 2557 จาก <http://tcijthai.com/tcijthainews/view.php?ids=4456>

ทส. บูรณาการความร่วมมือคุ้มครองไม้พะยุงในผืนป่ามรดกโลกดงพญาเย็น – เขาใหญ่.

สืบค้น 13 สิงหาคม 2557 จาก http://www.mnre.go.th/ewt_news.php?nid=2541

ทรัพยากรป่าไม้. สืบค้น 13 สิงหาคม 2557 จาก

<http://web.ku.ac.th/schoolnet/snet6/envi2/forest/forestn.htm>

นักวิชาการชด้นโยบายจัดการป่าไม้ไทยเหลว. (2557). สืบค้น 13 สิงหาคม 2557 จาก

<http://www.dailynews.co.th/Content/politics/2546348%...>

นักวิชาการแนะถึงเวลาต้องปรับปรุง กม.สิ่งแวดล้อม. (1 มกราคม 2557). สืบค้น 21 สิงหาคม 2557 จาก

<http://www.manager.co.th/Local/viewnews.aspx?NewsID=957000000243>

แนวทางการป้องกันและปราบปรามการทำลายทรัพยากรป่าไม้. (ม.ป.ป.). สืบค้น 29 สิงหาคม 2557 จาก

<http://www.angelfire.com/in/forest/planing.html>

เปิดปม รุกป่า 1: ป่าไม้วิกฤติ-เหนือแฉมปีบุกรุกคดีลักลอบตัดไม้พะยุงพุ่ง. (13 พฤษภาคม 2557). กรุงเทพฯ
ธุรกิจ, ปีที่ 27 ฉบับที่ 9364 หน้า 9,12

เขาใหญ่ป่วย ลักลอบตัด “ไม้พะยุง” สุ่มเสี่ยงเป็นมรดกโลกอันตราย. (27 พฤษภาคม 2557). ผู้จัดการออนไลน์.

สืบค้น 13 สิงหาคม 2557 จาก <http://www.manager.co.th/travel/viewnews.aspx?NewsID=9570000059070>

สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (5 ตุลาคม 2547). มติคณะรัฐมนตรี เรื่อง มาตรการเร่งด่วนในการป้องกันและ

ปราบปรามการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้และป้องกันไฟป่า. สืบค้น 13 สิงหาคม 2557

จาก <http://www.ryt9.com/s/cabt/145348>

_____. (17 สิงหาคม 2547). มติคณะรัฐมนตรี เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหการบุกรุกทำลายป่าไม้.

สืบค้น 13 สิงหาคม 2557 จาก <http://www.ryt9.com/s/cabt/148277>

ศูนย์ปฏิบัติการกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม. (23 ธันวาคม 2556). วิธีอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้. สืบค้น

13 สิงหาคม 2557 จาก <http://doc.deqp.go.th/index.php/global-warming-blog/695-2013-12-23-04-46-34>

ศูนย์สารสนเทศยุทธศาสตร์ภาครัฐ สำนักงานสถิติแห่งชาติ. สถานการณ์ป่าไม้. สืบค้น 13 สิงหาคม 2557 จาก

<http://www.nic.go.th/gsic/uploadfile/forest.pdf>

ศูนย์สารสนเทศ สำนักแผนงานและสารสนเทศ กรมป่าไม้. (2557). เนื้อที่ป่าไม้ของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2516 – 2556.

สืบค้น 13 สิงหาคม 2557 จาก <http://forestinfo.forest.go.th/55/Content.aspx?id=72>

ศูนย์อำนวยการบรรเทาสาธารณภัย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย.(2556). สถิติสถานการณ์สาธารณภัย
ของประเทศไทยประจำปี พ.ศ. 2555 (ระหว่างวันที่ 1 มกราคม –31 ธันวาคม 2555).

สืบค้น 13 สิงหาคม 2557 จาก

http://61.19.100.58/public/group4/disaster01/disaster_03.htm

สมชัย เบญจชัย. (2555). **แนวทางการปฏิบัติการแก้ไขปัญหาค่าที่ดินป่าไม้ กรณี ราษฎรอ้างสิทธิ์ยึดถือ**

ครอบครองที่ดินป่าไม้. สืบค้น 1 กันยายน 2557 จาก

www.dnp.go.th/fca16/file/ch38k0mbgl7fkda.doc

สถาบันสิทธิมนุษยชนและสันติศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล. (2556). **การบริหารจัดการความขัดแย้งด้าน**

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. สืบค้น 13 สิงหาคม 2557 จาก

<http://www.ihrp.mahidol.ac.th/ihrpGreen/index.php/activities/75-management-environment>

กรุงเทพฯ : สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.

สุริยา คงคำ. (2554). **การจัดการที่ดินป่าไม้ : กรณีศึกษา ตำบล จ.ป.ร. อำเภอบรรพตพิสัยจังหวัดระนอง.**

นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี. (2554). **แผนพัฒนา**

เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 – 2559). สืบค้น 13 สิงหาคม 2557 จาก

<http://www.nesdb.go.th/Portals/0/news/plan/p11/plan11.pdf>

_____. (2557). **ข้อเสนอการปฏิรูปประเทศไทย.** กรุงเทพฯ. (ตารางข้อมูลและข้อเสนอการปฏิรูปประเทศ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหน้า น. 14-75)

สำนักจัดการที่ดิน กรมป่าไม้. (2557) **พื้นที่ป่าของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2516-2557.**

สืบค้น 2 พฤศจิกายน 2558 จาก forestinfo.forest.go.th/content/file/stat2557/Table%201.pdf